

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-1443

29.01.2016

Голові Комітету Верховної Ради
України з питань правової політики
та правосуддя

КНЯЗЕВИЧУ Р.П.

Шановний Руслане Петровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Бублика Ю. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 29 січня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

В. ГРОЙСМАН

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

Вих. № 16/08

«16» січня 2016 р.

Голові
Комітету Верховної Ради з
питань правової політики та
правосуддя
Князевичу Р. П.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Про порушення прав юридичних та фізичних осіб
при внесенні змін до деяких законодавчих актів
України щодо сплати судового збору через
збільшення його ставок та скасування пільгових
категорій осіб, які звільнялися від його сплати
при зверненні до судових інстанцій*

Шановний Руслане Петровичу!

До мене, як народного депутата України, під час проведення зустрічей з виборцями масово надходять звернення від суб'єктів господарювання, представників державних установ, правозахисних організацій та громадян, які висловлюють невдоволення значним збільшенням розмірів ставок судового збору при зверненні до судових інстанцій, скасуванням пільг відносно певного кола осіб, які звільнялися від його сплати, зазначаючи, що цим обмежуються права вказаних осіб на судовий захист.

Порушення таких прав вищевказані особи вбачають у недосконалості внесених змін до деяких законодавчих актів, якими збільшені ставки судового збору та визначається механізм його сплати, зокрема, Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сплати судового збору» від 22.05.2015 року № 484-VIII, надалі – «Закон», який набрав чинності з 01.09.2015 року.

Вказані зміни торкнулися декількох правових актів, зокрема, Закону України «Про судовий збір», Кодексу адміністративного судочинства України, Цивільного процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України.

Ініціюючи прийняття законодавчим органом вказаного Закону очолюваним Вами комітетом стверджувалося про своєчасність та

прогресивність запропонованих змін, за якими розмір судового збору є неоднаковим для різних форм судочинства, категорій справ, судових інстанцій і залежить або від ціни позову при поданні заяв майнового характеру, або від розміру мінімальної заробітної плати при поданні заяв немайнового характеру, а для найменш захищеної категорії громадян, аби зробити право на судовий захист доступним, встановлені пільги зі сплати судового збору.

Крім цього, стверджувалося, що нормами цього Закону посилено контроль за зарахуванням коштів судового збору до Державного бюджету України, а у справах адміністративного провадження документально підтверджені судові витрати сторони, на користь якої ухвалене судове рішення, сплачуватимуться суб'єктом владних повноважень за рахунок бюджету своєї установи чи організації.

Насправді, провівши аналіз внесених змін до Закону України «Про судовий збір», можна дійти висновку, що нові ставки судового збору аж ніяк не зробили правосуддя ані доступнішим, ані якіснішим, і тягар економічних негараздів держави перекладається на плечі позивачів.

В підтвердження цього варто зауважити, що з підвищенням ставок судового збору передбачено річний обсяг надходження коштів в сумі близько 2,5 млрд. грн., тоді, як внесеними до цього Закону змінами скасована пільга щодо сплати судового збору суб'єктами владних повноважень, прокуратурою та іншими державними органами, а отже, державний бюджет, за рахунок якого фінансуються ці структури, матиме значні втрати.

Більше того, враховуючи існуюче в останні роки недофінансування державних структур, скасування вказаної пільги не сприятиме їх ефективній роботі через зменшення кількості звернень до судових інстанцій для захисту державних інтересів та забезпечення дотримання законності.

Несправедливими та болючими є запроваджені розміри ставок судового збору для громадян при їх зверненні до суду, у тому числі тих, яким державою надані пільги та за якими вони звільнялися від сплати цього збору, оскільки нововведені ставки у більшості категорій справ складають половину мінімального розміру пенсії, а в деяких – значно його перевищують.

Також, викликають нарікання і внесені зміни щодо розміру ставок судового збору при оскарженні судових рішень в апеляційному та касаційному порядку, які збільшені відповідно на 110 та 120 відсотків, а для перегляду судового рішення Верховним Судом України така ставка склала 130 відсотків від розміру сплаченого судового збору при поданні позову.

З цих підстав, правозахисні організації стверджують, що ці ставки судового збору стануть значною перешкодою в реалізації права оскарження рішення суду, закріпленого пунктом 8 частини 2 статті 129 Конституції України, згідно якого основним принципом судочинства є забезпечення апеляційного та касаційного оскарження судових рішень.

З урахуванням викладеного та керуючись статтею 86 Конституції України, частиною 2 статті 15 Закону України «Про статус народного

депутата України»,

ПРОШУ:

1. Забезпечити розгляд зазначених у запиті обставин, пов'язаних із недосконалістю внесених змін до деяких законодавчих актів, якими збільшені ставки судового збору, обмеженням у зв'язку з цим прав юридичних осіб та громадян щодо їх звернення до судових інстанцій за захистом, необґрунтованого скасування пільг стосовно осіб, які звільнялися від сплати цього збору при зверненні до суду, включаючи суб'єктів владних повноважень, інших державних установ та соціально незахищених верств населення.

2. Сприяти залученню до обговорення запроваджених змін щодо збільшення ставок судового збору представників державних установ, бізнесових структур, правозахисних організацій з метою усунення дискримінаційних норм при внесенні цих змін до деяких законодавчих актів, забезпечення гарантованих конституційних прав на судовий захист.

З повагою,

Народний депутат України

A large, stylized handwritten signature in black ink, consisting of a large loop and a long, sweeping stroke.

Юрій БУБЛИК

посв. №343